

Spoznanje, da večplasten razvoj ustvarja spremembe, ki lahko privedejo do različnih kriz, pomaga pri tem, da krize sprejmemo kot razvojne korake in tako lažje premagujemo zadržke na osebni in timski ravni.

Sinergija sodelovanja

Sinergija je usklajeno delovanje in ustvarjalno sodelovanje, ki se odraža s formulo »1+1>2« (ena plus ena je več kot dve). Predstavlja ključno komunikacijsko in razvojno usmeritev prihodnosti.

Živimo v času globalnih sprememb. Zanj je značilno, da so politični, gospodarski in družbeni procesi tesno povezani. Izkušnje različnih ustanov in organizacij ter spremljanje makro- in mikroekonomije potrjujejo, da je k vsaki pomembnejši družbeno koristni ali gospodarski pobudi treba pristopiti multidisciplinarno.

V nasprotnem primeru nastaja neskladje kot posledica ozkih kapital-skih, lokalnih ali drugih interesov. Projekti, usmerjeni v uresničevanje družbeno-gospodarskih interesov, v katere je vloženo veliko znanja, energije, časa in sredstev, pa zastajajo.

Kaj lahko spodbuja proces vzajemnega sodelovanja in vzpostavljanja usklajenih družbenih odnosov? Kaj lahko predstavlja temelj in izhodišče za usklajeno prihodnost? Odgovor na ti vprašanji je sinergija, ki nastaja kot rezultat procesov usklajevanja različnosti mišljenj in pristopov, iniciativ in aktivnosti ter vzpostavljanja uravnovešenih odnosov.

Pojem sinergija ponazarja ustvarjalno sodelovanje na osnovi komuniciranja in usklajevanja motivov in interesov ter vrednotenje posameznih prizadevanj in dejanj. Sinergija pomeni zavedanje, da je ustvarjalno sodelovanje vredno več kot prizadevanja posameznikov ali posameznih organizacij. To pomeni, da sinergija kot ustvarjalno sodelovanje, ki temelji na vzajemnem spoštovanju, predstavlja razvojni koncept nove dobe.

Beseda »sinergija« sloni na grški besedi »synergia«, ki jo tvorita »syn« - s ali z nečem, in »ergon« -aktivnost. Pomeni skupno delovanje in vzajemno pomoč različnih oseb pri isti aktivnosti. Pomen besede poudarja potrebo po komuniciranju in usklajevanju zaradi ustvarjanja sistema vzajemnih odnosov na višji ravni, ki temelji na vrednotah.

Oblikovanje sinergije najprej narekuje vzpostavljanje psihološko-komunikacijskega pristopa na osnovi usklajevanja in oblikovanja skupnega prizadevanja (intere-esse), ki temelji na spoštovanju in opredeljevanju razvojnih pristopov in prioritet.

Vzajemno spoštovanje upošteva različnosti in potrjuje, da so posamezniki sprejeli čustveno obarvan namen sinergije na osebni ravni, ki jim omogoča, da bi proces vzpostavljanja sinergije lahko sprejeli kot skupno pot. Oblikovano skupno prizadevanje (intere-esse) spodbuja inter-akcijo kot skupno aktivnost. Ta mora biti miselno jasna in čustveno predstavljiva, da pritegne pozornost in da bi lahko bila ustvarjalna in uresničljiva.

To pomeni, da usklajevanje opredeljuje vzpostavljanje medsebojnih odnosov in sodelovanje. Stopnja usklajenosti in spoštovanja razlik opredeljuje kakovost sodelovanja. Ustvarjalno sodelovanje je tisto, ki spoštuje različnosti in na osnovi njih ustvarja nove vrednote in povezave. Te pa omogočajo izboljšanje konkurenčnosti ter razvoj in rast. Menim, da se moramo vsi skupaj učiti sodelovanja, ki temelji na usklajevanju razlik, in ga uresničevati na vseh ravneh interakcije.

Sinergija pomeni vzpostavljanje odnosov na višji ravni in temelji na usklajenih razvojnih prizadevanjih, enakih vrednotah, ki združujejo izhodiščne, razvojne in uporabne vrednote, ter ustvarjanju skupnih vrednosti. Poleg tega sinergija zahteva usklajevanje znanj in razvojnih usmeritev, sposobnosti in izkušenj ter njihovo povezovanje v celoto. Sinergija izraža hotenja, ki zajemajo načrtovanje in uresničevanje razvojnih prizadevanj ter oblikovanje ustvarjalnih odnosov na ravni posameznikov, organizacij in družbe.

Sinergija usklajuje različna stališča, motive in interese in zahteva celovito razumevanje, ki je rezultat integriranosti posameznikov, vključenih v procese timskega sodelovanja in znanj na različnih področjih.

Kot interdisciplinarni pristop k uresničevanju različnih pobud sinergija zahteva poznavanje družbenih potreb in opredeljevanje skupnih prizadevanj.

Verjamem, da sinergija kot komunikacijski model za oblikovanje prihodnosti omogoča povezovanje različnih ravni. Sinergijsko povezovanje izraža modrost usklajenega in enakovrednega povezovanja. Pogoji za uspešno vzpostavljanje sinergije so komuniciranje, pripravljenost za timsko sodelovanje in ustvarjalnost.

Strategija za uresničevanje sinergije

Sinergijo podpira in spodbuja integrirano komuniciranje kot proces vzpostavljanja integriranih odnosov in povezovanja. Vzpostavljanje sinergije, ki omogoča višjo raven odnosov, pa zahteva oblikovanje ustrezne strategije.

Vrednote, ki omogočajo uresničevanje sinergije, so:

- odprtost za nove ideje, možnosti in priložnosti,
- pozitiven pristop, ki lajša usklajevanje in sodelovanje,
- spoštovanje različnosti na vseh ravneh in zaupanje, ki omogoča razumevanje,
- usklajevanje prizadevanj, motivov in interesov,
- vzdušje sodelovanja in vzpostavljanja dobrih odnosov,
- predanost delu, timskega sodelovanju in uspehu,
- odzivnost in odgovornost, pripravljenost in pozornost, iniciativnost in učinkovitost,
- družbena odgovornost in zavedanje, da sinergija predstavlja bistvo narave in družbe.

Poslanstvo sinergije, ki sloni na vrednotah, je spodbujanje procesa vzpostavljanja usklajenih oziroma ubranih odnosov in interdisciplinarnega sodelovanja. Poslanstvo sinergije je torej ustvarjanje sinergijskih učinkov, kot so višja raven komuniciranja, učinkovitejše sodelovanje in delovanje posameznikov ter izboljšanje kakovosti vsebinskega in organizacijskega pristopa. To pa prispeva k uresničevanju osebnih, poslovnih in družbenih ciljev.

Vizija sinergije kot vizija pozitivne prihodnosti temelji na usklajenih odnosih na različnih ravneh (na ravni posameznikov in organizacij, države in družbe).

Cilji sinergije so:

- spodbujanje zavedanja o pomembnosti usklajevanja in sodelovanja,
- ustvarjanje priložnosti in uresničevanje družbenih ciljev,
- vzpodbujanje usklajenega pristopa k razvoju pobud, povezanih s področji, pomembnimi za razvoj in ohranjanje kakovosti družbenega življenja, kot so energetika, ekologija itd.,
- podpiranje projektov in gospodarskih pobud, katerih namen je reševanje aktualnih družbenih potreb, kot so oskrba s pitno vodo in z električno energijo, učinkovita raba energije, umeščanje infrastrukturnih objektov v prostor itd.,
- medorganizacijsko povezovanje z namenom vzpostavljanja sinergijskega sodelovanja organizacij, strokovnih služb, javne uprave itd.,
- oblikovanje pozitivnega javnega mnenja kot podpore družbeno koristnim pobudam na različnih ravneh.

Ključ za uspeh sinergije se največkrat skriva v pristopih razvojno usmerjenih posameznikov, ki komunicirajo, sodelujejo in ustvarjajo nove strateške povezave. Sinergijo torej omogočajo pozitivna naravnost in prizadevanja posameznikov in organizacij. Pomembni so tudi dialog, ki lajša razumevanje in pripravljenost za sodelovanje, ter kultura usklajevanja in družbene odgovornosti.

Vzpostavljanje sinergije zahteva analizo makro in mikro okolja, panog in organizacij, pa tudi analizo motivov, interesov in prizadevanj vodilnih struktur ter zaposlenih in prebivalcev. Sinergijo dojemam kot dvigovanje odnosov na višjo raven in povečanje skupnih možnosti in priložnosti, ki ustvarjajo nove vrednote in pridobitve.

Ocene pomembnosti, koristnosti in načinov oblikovanja sinergije so med partnerji pogosto različne. Razlike nastanejo zaradi slabe uveljavljenosti in prepoznavnosti pojma sinergija in nepopolnega razumevanja, kaj vse je potrebno za njeno uresničevanje.